

Annika Korpela

Eduskunta

Lakivaliokunta

HE 132/2021 vp

13/2020 vp

LA

Hallituksen esitys eduskunnalle vanhemmuuslaiksi ja siihen liittyviksi laeiksi ja Lakialoite laiksi isyyslain 44 § kumoamisesta

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi vanhemmuuslaki ja muutettavaksi hedelmöityshoidoista annettua lakia. Isyyslaki ja äitiyslaki kumottaisiin. Lisäksi ehdotetaan vanhemmuuslain säätämisestä aiheutuvia välttämättömiä muutoksia lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annettuun lakiin, lapsen elatuksesta annettuun lakiin, rekisteröidystä parisuhteesta annettuun lakiin, oikeusgeneettisestä isyystutkimuksesta annettuun lakiin, kansalaisuuslakiin, elatustukilakiin, sosiaalihuoltolakiin ja sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista annettuun lakiin.

Keskeisimpiä huomioita

Kuntaliitto pitää kannatettavana voimassa olevien äitiys- ja isyyslakien yhdistämistä vanhemmuuslaiksi. Ennakollisen tunnustamisen liittyvän 30 päivän varoaikasäännöksen poistaminen on perusteltu muutos. Tämä muutos muuttaa nykyistä monimutkaista asiakirjaliikennettä ennakollisessa isyyden tunnistamisessa. Nykyinen menettelytapa, jossa asiakirjoja lähetetään postitse paperisena, on turhan raskas.

Kuntaliitto painottaa, että tietojärjestelmät neuvoloiden ja Digi- ja väestötietoviranomaisen välillä on rakennettava niin, että niistä ei aiheudu lisäkustannuksia kunnille. Lisäksi on tärkeää, että uudet asiakirjamallit ovat ajoissa valmiit ja viranomaisten käytettävissä, kun laki astuu voimaan.

Lakialoite Isyyslain 44 § kumoamisesta

Lakialoitteessa ehdotetaan isyyslain 44 §:n kumoamista kokonaan.

Äitiys- ja isyyslait yhdistetään teknisesti vanhemmuuslaiksi. Samalla ehdotetaan tehtäväksi lakien soveltamiskäytännössä ilmenneet tarpeelliset tarkistukset. Esityksessä ehdotetussa vanhemmuuslain 50 §:ssä säädettäisiin vastaavasti, kun nykyisessä laissa, määräajasta kanteen nostamiselle vanhemmuuden kumoamisessa.

Ehdotetun vanhemmuuslain perusteella Isyyden ja äitiyden kumoamista koskeva kanne on nostettava kahden vuoden määräajassa. Voimassa olevan isyyslain 44 §:n perusteella tuo määräaika on sama ja tuon 44 §:n perusteella kanne voidaan tutkia, vaikka se olisi pantu vireille määräajan päättymisen jälkeen, jos kantajalla oli laillinen este tai hän näyttää muun *erittäin painavan* syyn, jonka vuoksi kannetta ei ole aikaisemmin nostettu. Voimassa olevasta *erittäin painavan* syyn edellytyksestä ehdotetaan luovuttavaksi. Nyt ehdotetussa vanhemmuuslaissa ehdotetaan, että edellytyksenä olisi asteen lievempi *painava* syy.

Esitetyt perusteet määräajan säilyttämiselle ovat hyvät. Lievemmat perusteet kanteen nostamiselle määräajan jälkeen on hyvä uudistus. Jos määräajasta halutaan kokonaan luopua, vaati se tarkempaa selvittelyä.

SUOMEN KUNTALIITTO

Annika Korpela
Lakimies